

Kratka Dnevna Zgodba

W. SZANIAWSKI:

DOMA NAJBOLJE

Zvečer pri čaju pravi gospod Hipolit ženi:

— Jutri ne pojdem v pisarno.

— Kaj pa ne? Pa vendar nisi bolan? Saj ti vedno pravim, da premalo paziš nase! — se jame razburjati žena.

— Kaj še! Konec leta je tu, pa moram sestaviti bilanco. To delo pa zahteva mir, a pri nas v pisarni je vedno polno strank, da človek véasih ne ve, kje se ga glava drži. In tako sem sklenil sestaviti bilanco doma, v miru...

— Prav si storil. Povsod je dobro, doma najbolje. Bom že poskušela, da boš imel mir in da te ne bo pri delu nihče motil.

Drugo jutro, ko je gospod Hipolit takoj po zajtrku in po odhodu otrok v šolo razložil svoje papirje lepo po mizi in se pripravil k delu, se je pa že začel iz kuhinje glasen pogovor. V naslednjem trenutku se je pogovor izpremenil v srdito izmenjavo nazorov, da se je razleglo po vsem stanovanju.

— Vprašam te, Marička, kje si imela oči? Le kje si jih imela? — se je jezila gospodinja. — Saj sem ti vendar dejala, da kupi tri četrte kile mesa za zrezek, ti si mi pa prinesla samih kosti.

— Ne, gospa, kako je to mogoče. Saj sem...

— Zato pa vem jaz. Nisem gospodinja od včeraj, hvala bogu. Takoj mi pojdeš s tem nazaj, naj ti mesar zamenja. Spetoma pa stopiš k branjevkam po par jajčk.

— Kaj pa, če mi ne bo hotel dati drugega mesa? Mož je tak robot — je ugovarjala Marička.

— Kaj, naj mi poskusi! Sama mu pojdem zabrusit v obraz, kar mu gre. Sicer je pa k sreči doma tudi gospod, on mu že pokaže. Zagrozijo mu s policijo in protokolom.

Hočeš nočes je Marička ogrnila ruto in odhitela. Vrata je zaloputnila za seboj tako močno, da je gospoda Hipolita kar v nesih zbudilo.

Gospodinja je pa stala ta čas še pred možem in mu temeljito pojasnjevala položaj:

— Vsaj enkrat lahko vidiš,

kakšne križe in težave imam. Če bi ne pazila na vse sama, bi bilo vse narobe doma. Vsi hočejo človeka samo okraštati. Ubogi moji žive!

In ker je že bila ugodna prilžnost, mu je jela na dolgo in široko razlagati, kako se je bila oni dan sprla z neotesancem mesarjem zaradi telečjega stegna, pred tednom dni pa zaradi zajca, ker je že smrdel. A ta deklina se na nič ne spozna, ničesar ne zna kupiti!

Komaj je gospod Hipolit nekoliko zbral svoje misli in moten pri delu, napisal nekaj števil, že je bil v kuhinji zopet ogenj v stehi.

— Kaj! Ta jajčka, da so po petnajst grošev? In povrhu še zaprtki? ... Kje si jih pa dobila, ti klada? Mar naj večno trpim, da mi boste takole kradli denar iz žepa?

— No, kje sem jih dobila? Pri naši branjevki, tu za vogalom... Pri tisti kozavi.

— Takoj mi odneseš ta jajčka nazaj, da ti jih zamenja in porečeš ji, da so tako drobna jajčka po štirinajst grošev dovolj draga. Naj ti dva groša vrne, sicer pojdeš po jajčka drugam.

— Gospa, jaz ne pojdem tja. Zaman bi bilo vse prizadevanje, ne bo jih zamenjala.

— Kaj! Še odgovarjala mi boš! Kje si se pa naučila takih manir?

— Saj se vendar spominjate, gospa, kako vam je sama nekoč povedala, da ne sedi sama v jajčku, da bi vedela, kakšno je... Ta ima namazan jezik, gospa.

— To je bilo nekaj drugega, takrat smo kupovali pri nji na knjižico, zdaj ko plačujemo v gotovini, bi pa rada videla, če jih ne bo zamenjala. Sama stopim k nji. Toda jaz ne morem, nisem oblečena, ona pa tudi ni vredna, da bi se nji na ljubo oblačila. Toda počakaj, k sreči je danes doma gospod, on sam pojde k branjevki. On ji že pokaže. Bomo videli, ali je dovoljen tak rop pri belem dnevu.

In razjarjena gospa je odhitela v moževo sobo, toda serčala ga je že na pragu. Držal jo je pod pazduho svezjen aktov

je hitro oblačil suknjo, da bi se požaril v svojo ljubo, zlato pisarno, kjer vendarle najde pri vsem pekl obiskov malo več mira, da bo lahko spravlil skupaj svojo bilanco.

100 metrov pod morjem

Že celih 20 let se ljudje trudijo, da bi dvignili zaklade, katere je vozila seboj ladja Lusitania, katero so Nemci med svetovno vojno potopili ob irski obali. Za tako delo je treba pogumni ljudi, ki pa morajo svojo stvar tudi znati, saj ladja leži 312 čevljev pod morsko gladino. Ker en angleški čevljev meri 305 milimetrov, znaša ta globočina v metrih 95 metrov in nekaj čez.

Sedaj se za to nalogo pripravlja ameriški potapljač kapitan John Craig, ki je v ta namen iznašel posebno opremo za potapljalce. Po posebnih cevi pa si bo za dihanje dal dovajati od zgoraj nekako mešanico kisika in helija. S pomočjo teh dveh upa tam spodaj vzdržati toliko časa, da bo mogel vlomiti v zakladnico potopljene ladje ter iz njih dvigniti milijone. Časnikarjem je pripovedoval, kako silno lepo je spodaj na morskem dnu. Človek kar pozabi na svet. To razpoloženje pa menda povzroča čezmerno vdihavanje kisika, ki človeka kar nekako opijani. Šele ko je človek zopet na vrhu in na zraku, takrat se šele spomni, da spodaj ni sama lepota, marveč tudi boj.

Nevarni so morski volkovi, ki pa še daleč niso najbolj nevarne živali morskih globčin, če je človek dovolj pameten. Morskega volka se kaj lahko ubraniš tako, da se delaš kakor bi bil mrtva stvar. Celo dihati ne smeš, kar je strašno težavno. Če pa imaš dovolj močnih živcev, da ne dihaš in da se ne izdaš z nobenim gibom svoje roke, te bo morski volk pustil pri miru, ker on se ne ukvarja z mrhovino, marveč napada le živ plen. Ker je morski volk kratkoviden, ga moreš torej prevariti, če te ne izdajo razburjeni žveki.

Najhuša zver na morskem dnu pa je silni oktopus, to je veličanska podmorska žival. Z enim udarcem svojih plavuti bi mogel na mestu pobiti veli-

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1938

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

kega bivola. Kapitan Craig pripoveduje:

"Enkrat me je napadel. Tiste ure so bile najstrašnejše mojega življenja. Bilo je ob Cedrovem otoku v Tihem morju, kjer smo iskali 4 jarkovno jadrnico "Marja Sabud", katero je nosila seboj v Evropo iz Mehike zaklade ustreljenega mehiškega cesarja Maksimilijana. Ladja, ki je bežala pred uporniki po Tihem oceanu, pa se je potopila in z njo vsi zakladi. Te zaklade sem hotel dvigniti. Trikrat sem zaman šel doli. Ko pa sem četrto šel pod morje, nisem bil več lovec, marveč je nekdo drugi lovil mene kot plen. Bilo je tako:

Kakih 100 metrov pod morsko gladino sem nazadnje vendarle odkril nekako duplino, katero pa so zakrivali ostanki potopljene ladje. Približal sem se lesenemu orjaku, ko je neudarno lesovje ladje začelo go-mazeti. To pa ni bilo lesovje, marveč orjaške tipalke oktopusa, ki so začele segati za mano. Takoj sem si mislil, da je to moj zadnji trenutek življenja. Edina rešitev je bila, da se mi posreči skriti se v jama, kamor bi ogromna žival ne mogla. Kajpada bi me potem tam oblegala. Kako sem se izmuznil skozi orjaške tipalke, sam ne vem. Bil sem v duplini. Samo to vem, da se je voda naenkrat začela peniti okoli mene, ker se je žival začela obratiti za mano. Toda v duplini res ni mogla, ker je bilo njeno truplo preveliko. Vem še to, kako je zver s svojimi zelenimi očmi zijala vame.

Telefoniral sem svojemu tovarišu, ki je čakal zgoraj v svojem čolnu. Ta mož je vse življenje spremljal potapljalce. Dobro je vedel, kaj vse se lahko človeku pod vodo zgodi in je vedno pametno svetoval. To, da sedaj tudi on ni imel sveta za me. Streljati živali nisem mogel pod vodo. Ni ga namreč orožja, s katerim bi človek pod vodo mogel napasti to zver. Treba je bilo čakati. Morda se žival naveliča in odide. Vmes pa sem molil in molil, da bi mi ljubi Bog pomagal in da mi ne bi zmanjkalo zraka iz vodne cevi, katera je bila tudi v nevarnosti. Nazadnje se je zver le naveličala in odšla. Tri sekunde pozneje sem bil že zgoraj v čolnu. Keliko časa sem bil ujet v duplini? Meni se je zdelo cela večnost moj tovariš pa je potegnil uro in povedal, da je vse skupaj trajalo le 11 sekund.

UBOŽNE ČETRTE NAJ ZGORIJO.

Mestni svet v Willesdonu na Angliškem je napravil načrt, po katerem bo dal zažgati 300 hiš v nbožnih četrtih mesta. Hiše bodo zažgali istočasno. Kordon gasilcev in policistov bi čval okoliške četrti. Edino z ognjem je mogoče obvladati nadlogo mrčesa, ki gospoduje po willesdonskih slumih. Mestni svet je prvotno mislil tudi na uporabo strupenih plinov, pa je ta načrt, ki je prenevaren rajši opustil.

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

28

— Jutri bo pogreb, — je nadaljeval agent. — Pogrebne obrede opravijo v cerkvi na avenue Grande-Armée.

Služba je trajala deset ur.

Grofica de Fontenay se je znova zatópila v težke misli. Pozabila je na agenta. V duhu je videla pred seboj zlatolaso dekliško glavičico, še neopredeljenih potez — toda prijazno, dražestno, sladko nasmejanega obraza in krasnih modrih oči. Na čelu ji je blestela vsenogoča mlakavost mladosti in s plamenitim ponosom, z nepremagljivim zaupanjem in trdno vero vase je napovedovala boj svoji rivalinji. Komtesa je globoko vzdihnila. Dvignila je oči in opazila, da je sama; agent je bil ta čas odšel.

Zalaj si je komtesa kaj lahko mislila, da na vsem tem, kar se je bilo odigralo, ni nič resnega, da je živela v varljivih sanjah od trenutka svojih sumničev. Zapadla je izkušnjam, da bi se verjela. Za hip se je borila proti sebi, rekoč: Meša se mi! Zakaj hočem vse vedeti, zakaj bi prostovoljno ne zatisnila oči. Markiz ima prav. Vsa modrost je v tem, da si človek prikriva lastno nesrečo, da je kratkomočno ne prizna, da si ustvari ozačje prijetne samozavesti in sreče. Mar ne bom imela za to potrebnega poguma? Kaj res hočem začeti strašno borbo proti tistemu, ki ga edino ljubim? Mar ga bom res mučila? In zakaj? Zaradi nezvestobe? Zaradi trenutnega ljubavnega razmerja, po katerem se bo vrnil k meni stokrat nežnejši in srečnejši? Mar ga ne ljubim dovolj, da bi tiho prenesla njegovo nezvestobo? Kaj se res ne bom znašla žrtvovati zanj? Treba je poskusiti to. To bo prav pogumno, plemenito. Če me ne ljubi več, me bo vsaj občudoval in spoštoval. Da, tako moram usmeriti svoje korake, čim bolj sem mu oddana, tem popolnejša mora biti moja žrtev.

Toda v njenem sren se je oglašal še en glas in ta je govoril proti tem treznim prevdankom: — Kaj, vse to prenešati molče, vsemu ukloniti se? Imeti dokaze nezvestobe in vzpodbujati ga z mirom in potrpežljivostjo? Če bi storila to za ljubljenežnega moža, bi ne bila v njegovih očeh več vzvišena in vredna njegovega spoštovanja, temveč ponižana in brez moči. Pokazati tako malo ponosa? Saj bi niti ne spoznal svoje žene,

ki jo je tako ljubi. V vrtnen strasti do druge li se čutil povsem prostega vplivom svojega zaničevanja od tebe. Le nikar nobene slabosti, ponos, odločen odpor in odločnosti, če bo potrebno, le nikar nobenega ponižujočega odpora.

Po tem sklepu je Mina zasnovala načrt svojih nadaljnjih korakov. Biti si na jasnem o tem, je bilo prav, toda zadostovalo to še ni. Treba je bilo pritisniti na krivca samega in doprinesiti mu dokaze, da njegovo početje ni ostalo prikrito. Komtesa je mogla Armanda kratkomočno prositi, naj pride k nji in presenetiti ga z vprašanjem:

Kdo je ta Lucie Andrimontova?

A če bo imel slučajno pripravljen priméren odgovor, če bo že vnaprej pripravljen, da se bo hitro izvil iz precepa, kakšne porazne dokaze mora imeti njegova žena pri rokah, da bi ga presentila? Nobenih! Ime dozdevne ljubice in njen naslov. Ali bi to zadostovalo? Nikakor ne! Treba je bilo preskrbeti si točnejše informacije in prepričati se o njegovi nezvestobi na lastne oči.

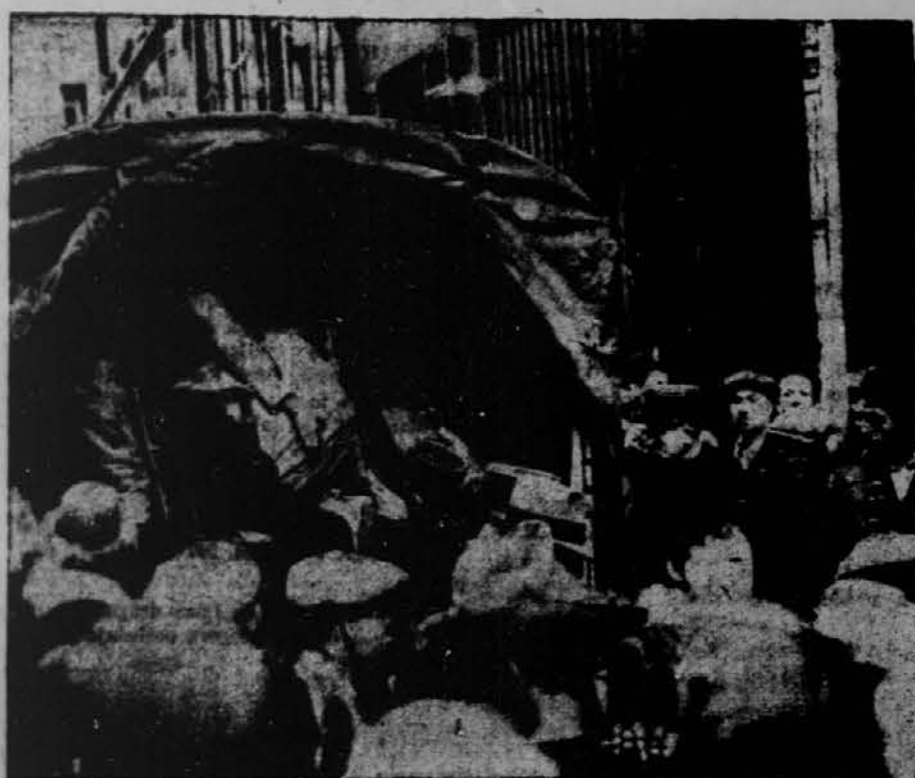
Grofica de Fontenay je že imela pripravljen načrt. Nameravala je posetiti Lucie, govoriti z njo in iz njenega vedenja, glasu in pogledov uganiti to, kar je hotela na vsak način zvedeti. Ta pot je bila zelo drzna, toda vodila je naravnost k cilju in to je bilo glavno.

Priti k dekletu pod izmišljenim imenom, pod primerno pretvezo, izgovoriti vpiččo nje Armandovo ime in izrabiti prvo zadrego, da odkritje tajno njunega razmerja. To bi odtehtalo vso nevarnost tveganega koraka. Mine je sklenila storiti ta korak. Taka naglica je odgovarjala njenemu značaju. V borbi najde samo sebe. Njen prirojeni ponos, njena ljubosumnost, rojena iz dolge, srečne ljubezi, sta se združila iz jo gnala naprej. V njenem sren je tičala ostrina grenkega očitka. Od prvega trenutka onega nesodnega odkritja se ni mogla iznebiti misli, da se je tudi ona nekoč izneverila Armandu na ljubo tistemu, čigar ime je nosila. Mar ni bila njena nesreča pravihna kazen za njen greh? Ali ni bilo to plačilo preteklosti v usodni sedanosti, ki jo je danes tako težilo?

(Dalje prihodnjič.)

PRESENETLJIVO ŽELODČNO ZDRAVILLO ZA JESEN IN ZIMO: TRINERJEVA ANGELICA TONICA
Iščite črevesje. Pri vseh lekarnarjih.

NACIJONALISTIČNA ZAROTA PROTI FRA NCOSKI VLADI

Pariški policisti nalagajo na truk orožje in streljivo, ki so ga zaplenili zarotnikom, kateri so nameravali strmoglaviti republikansko vlado.

1938

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

40

S poredno samozavestjo ga pogleda. "Je že čas, da zaključimo sejo svoje zveze, gospod doktor. "Kdaj pa bomo zopet imeli prihodnjo sejo?" Lizika položi prst na nasek in pravi: "Ne vem, kdaj bo vam dovoljeval čas. Danes je petek — prihodnji teden sta mama in Dita povabljeni na čajanko na Zabern — tedaj v četrtek bi prišli zama, ako bi hoteli obiskati mamo in Dito."

"Zaman! O, prav rad pridem zaman," pravi dr. Waren. Lizika zardi. "No, da, zaradi naše seje bi bilo popolnoma prav, da se moremo saj kratko pogovoriti, kar je vsako izmed nas med tem časom dosegel."

Hana se je poslovila in odšla v hišo. Tega razgovora ni več slišala. Gert pa je zamišljen gledal za njo. Lizika gre z obema gospodoma k avtomobilu. Naenkrat pa obstoji in posluša.

"Ravno sem slišala avtomobil peljati čez lesen most — najbrže sta se vrnili mama in Dita. Srečo imata, gospoda, sedaj vajin obisk ne bo več zastoj."

Waren napravi zelo resen obraz in pravi: "Da, taka sreča; sedaj moreva še pozdraviti obe dami."

Kot po dogovoru ostane Lizika v živahnem razgovoru z obema pri avtomobilu, tako, kot bi bila šele ravnokar prišla in sta zopet pripravljena, da se odpeljeta. In res se prikaže avtomobil, s katerim ste se pripeljali domov mati in Dita.

Gospa Rasmussenova tako naglo stopi iz avtomobila, ko zagleda oba gospoda, da je skoro padla. Njen obraz zardi, kot Diti, v velikem vznemirjenju.

"O, gospoda, ali sta nas hotela obiskati?"

"Da, milostljiva gospa, ravno sva se hotela žalostna odpeljati, ker nisva imela sreče vas najti doma," pravi Henrik ter pritisne na ustnice roko gospe Rasmussenove.

"Jaz pa sem hotel poizvedeti, kako vam je bila mala zabava v moji hiši včer," pravi Darland. "Vaša najmanjša gospička hčerka je bila tako ljubozna, da mi je rekla, da ji je bilo zelo všeč."

"Da, gospod Darland. In kar imenujete malo zabavo, je bil za nas vse velik dogodek. Povsod govore o vaši zabavi, katero so soglasno razglasili za najlepšo, ki smo jih še imeli zadnja leta. Sedaj pa ne smeta takoj oditi ter morata še ostati."

Kot bi bili dogovorjeni, so gospej Rasmussenovi vsi zamolčali, da so že pili čaj. Gospoda sedaj tudi pozdravita Dito, ki je veselo prišla bliže in gospe Helena povabi gospoda, da za večerjo ostaneta na Altwiese, toda povabilo odklonita, ker si od večerje nista mnogo obljubljala. Izgovorila sta se z veliko zaposlenostjo.

"Toda tekom prihodnjega tedna morata zopet enkrat priti, prav nič prisiljeno, samo kot dobra soseda. Kateri dan imate najlepšo priložnost?"

Gert bi najrajši odklonil, saj je vedel, zakaj je bil povabljen in je vedel, da Hane ne bo dobil na pogled. Toda ni se hotel pokazati neolikanega in tako so se dogovorili za sredo. Nato se gospoda poslovita in Lizika gre naglo v svojo sobo, da je ne bi preveč izpraševali. Lagati ni hotela in vendar je bilo zelo važno, da mama in Dita niste izvedeli, da sta bila gospoda nekaj ur v Hanini in njeni družbi. Da bi uslužbenec kaj izdal, skoro ni bilo mogoče misliti, kajti govorili so samo, če so bili vprašani.

Ko je pozneje domača družina pri večerji, pove gospe Helena svojem možu, da je za prihodnjo sredo povabila oba gospoda na večerjo.

"Dati pa mi moraš denar, Karl, ker moram kupiti več nekaj delikates," mu pravi.

Navadno je denar za take gospodinjske izdatke prosila svojega moža, toda vse, kar je kupila, je dala zapisati na račun ter je tako prihranjeni denar porabila za to, da je sebi ali Diti kupila obleke, ali pa je denar dala Herbertu. Vsled tega so na Altwiese nastale zelo nezdružne razmere in dolgovi so vedno rastle.

Nocoj pa je Karl Rasmussen zelo nataknen. Po razgovoru z Liziko je vse mrgolelo v njem. To je njegova žena že davno opazila, a ni slutila, da za tem tiči Lizika.

"Za delikatese nimam denarja. Gospoda bosta morala biti zadovoljna s tem, kar imamo v hiši."

"Toda, Karl, po velikopotezni gostoljubnosti, ki smo je bili deležni na Herrenbergu?"

"Gospod Darland si bo mogel misliti, da taki, kot sem jaz, z njim ne morejo tekmovali."

"Njemu pač ne bomo dali suhe gnjati in jajc," ugovarja gospe Helena.

"Zakaj pa ne; naša gnjat je zelo dobra in jajca so sveža. Tudi solato že imamo, ravno tako redkvice in kaka dva piščanca tudi moreš zaklati."

Žena ga nejevoljno gleda.

"Tega ne razumeš, Karl, pomisli vendar, kaka upanja stavim na Darlanda!"

"Po mojem mnenju boš morala taka upanja zakopati. Gospod Darland se je do sedaj proti Diti kazal presneto hladnega. Saj imam vendar oči v glavi in v tem slučaju so mogoče bistreje kot pa tvoje. Zato se ne vrzi tako brez glave v prevelike izdatke."

"Dragi Karl, to je v resnici moja zadeva," pravi nekoliko samozavestno.

Toda pri teh besedah svoje žene ni bil tiho kot navadno, ker je pričakoval nevihto. Pogled na njegovo najmlajšo hčer, ki ga je usmiljeno gledala, mu daje pogum.

"Zdi se mi, da si slabe volje," pravi žena malomarno kot bi govorila s kakim porednim otrokom.

Njene besede pa Karla Rasmussena posegačejo v nos. "Ne, toda skrbi imam in te moram nujno prositi za to, da jih samovoljno ne povečuješ."

"Jaz! Toda Karl! Kako pa govoriš z menoj?"

Mož pa se trpko zasmije.

"Ne, dovolj, to je moja zadeva, za delikatese nimam denarja."

(Daje prihodnjik)

"Naši Kraji"

VŠAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna priložnost ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom.

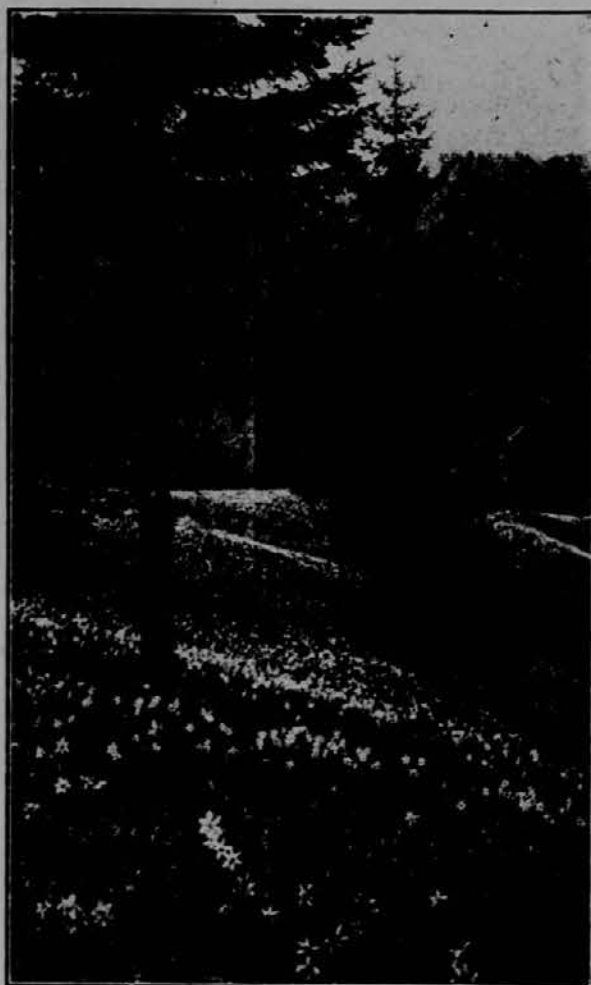
Slike so v bakrotisku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebuje 87 slik vas stane samo

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 West 18th St., NEW YORK

Narcize pod Golico

Moč in sila starega kima

V Rimu obhajajo od 23. sept. 1937 do 23. septembra 1938 drugo tisočletno rojstvo cesarja Avgusta. V ta namen so v Rimu odkrili posebno veličastno poslopje v slogu rimske dobe pred 2000 leti in na pobudo italijanske vlade so v Rimu odprli tudi posebno razstavo.

Italijanska vlada hoče, da bo razstava rimljanstva iz dobe cesarja Avgusta obenem tudi najvažnejša proslava, kar jih je sedanja Italija sploh uprizarila. Središče razstave je cesar Avgust, čigar nadnaravni kip stoji tu in kjer so razstavljena njegova zgodovinska dela in ves način življenja, ki je zaradi njega postal ta močeni rimski vladar osebnost, čigar ime še dandanašnji s spoštovanjem izgovarja ves kulturni svet. Osebnost cesarja Avgusta je osrednja točka zvezi vse pretekle, razburkane dobe rimljanstva in vse delo za civilizacijo in mir.

Prvikrat je na tej rimski razstavi zbrano vse orjaško delo bivšega rimstva. Vprav za 2000-letnico takega velikega kakršne je bil cesar Avgust, je taka razstava umestna in ga tudi ničesar ne bi mogla bolj počastiti ter pokazati svetu v vsej njegovi veličini. Na razstavi rimljanstva Avgustove dobe so ponazorjene vse razvojne dobe rimske moči do onega zlatega mira ob času cesarja Avgusta, ki je bil nekakšna podzavestna priprava za prihod kralja vsega mira — za rojstvo Kristusovo. Obenem je na razstavi videti vso hudo borbo bivšega Rima proti barbarstvu, nastop in razvoj katoliške cerkve v prvih stoletjih, vstrajnost rimske zamisli tja čez srednji vek in v dobi renesance in dalje do rimskega življa v fašizmu teh dni.

Razstava kaže silo orožja davnih Rimljanov, ki so si podjarmili skoraj ves tedanji znani svet — od Britanije notri v Azijo in do Germanije in tja do Nila in obrežja severne Afrike. Razstava nudi tudi vpogled na javna dela — od oceana do puščave, vse mreže cest (še zdaj imamo ostanke rimskih cest iz 2000 let), velike javne in zasebne stavbe. Prikazane so tudi vojna in trgovska mornarica, poljedelstvo, industrija, socialno skrbstvo, zdravništvo,

šolstvo, knjižnice: sploh vse, karkoli ima pomen za civilizacijo in kulturo iz davne dobe pred 2000 leti in kar je bilo v najsilnejšem razvoju vprav v dobi vladanja cesarja Avgusta.

Vsa snov za obširno razstavo je razporejena v prostorih razstavne palače, v ulici Nazionale v Rimu. Palača je prikladno urejena in razširjena in dvorane so tako vezane po svoji vsebini, da najdeš koj nadaljevanje tistega, kar si vprav videl. Razstavljene predmete so dobili iz raznih strani sveta. Težavno je bilo pošiljati spomenike, reliefe, napisne table in kipe iz najoddaljenejših krajev sveta pač od povsod, kjer so stari Rimljani zapustili vidni spomin za seboj. S tem pa je ustvarjena enotna podoba razstave in vse Avgustove dobe. Upravičeno razstave je v ta namen pokupilo več ko 3000 posnetkov, skoraj 200 kipov in reliefov, velikansko število podob, načrtov, slikarij in mozaikov.

Ves material je po časovnih dobah razporejen krog znamenitih oseb davnega Rima — od bajeslovnega začetka Rima do Avgusta, od prvih vladarjev do Justinijana. Poganski junaki se družijo z junaki krščanske dobe, s slavnimi mučniki, ki so izkravali v mučniški smrti za Kristusovo vero.

Zgodovinsko poučno je ogledovati si na razstavi posamezne oddelke, ki nazorno govorijo o postanku Rima, razvoja države do konca punskih vojn, o razširjenju Rima ob času državljanskih bojev, o zmagoslavju republiškega dobi, o cesarju Avgustu in njegovem delu, o njegovi družini, njegovih stavbarskih tvorbah, o pesnikih in pisateljih Avgustovega časa in o vsem razvoju rimske države sploh glede na javno življenje v Rimu samem, o vaseh in provincah, mladinskem razvoju ter skrbi za družabnost in red.

Kajpada je zraven namen te velikanske razstave tudi vzbuditi v Italijanih smisel za obnovo nekdanje rimske moči...

POD ČAPEJSKIMI RAZVALINAMI.

O ogromnih težavah s katerimi se morajo boriti evropski učenjaki, ki se mudijo ta čas zaradi znanstvenega dela na Kitajskem, poročata neki švedski časnikar iz Pekinga. Raziskovalci, ki so spremljali dr. Svedna Hedina v Turkestanu, so doživeli naravnost tragične stvari.

Tako je imel dr. Folke Bergman, eden izmed Hedinovih arheologov, ki je sam odkril več tisoč napisov na bambusovih ploščicah iz časa dinastije Han v okolici Ecingola, to nesrečo, da je to gradivo obdeloval v Šanghaju. Njegova knjiga o

tem je bila v rokopisu že zaključena in je ležala z več sto fotografijami s prevodi in komentarji napisov v predmetju Čapeju. Ob začetku japonsko-kitajske vojne je bila prva naklada že skoraj dotiskana, ob koncu avgusta bi morala že na dan. Sedaj leži uničena pod čapejskimi razvalinami.

Učenjak, ki to sporoča, kitajski vseučiliški profesor P. L. Yuan v Pekingju, je sam z največjimi težavami izkopaval ostanke dinozavrov v Sinkiangju.

Za prevoz velikih in težkih količin je bilo treba zgraditi poseben voz, ki so ga velblodi vlekli iz Urumčija proti Kbeljuhuji. Toda o tem transportu, ki bi bil moral dospeti kratko pred sovravnostmi, manjkajo vse vesti. Prof. Yuan je v ostalem v Pekingju, ki ga imajo sedaj zasedenega Japonci, knjigo o svojih najdbah skoraj dokončal.

Pravi, da Japonci sami njegovega znanstvenega dela ne ovirajo.

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja". "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI !!

IZ BLAGOVADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Naz.

Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 593 strani, s slikami

Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nili; kako sem v Mekko romal; Pri Šamarib; Med Jezdi

Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebina: Amadilja; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema

Cena 1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju

Cena 1.50

SATAN IN IŠKARIJOT

12 knjig, s slikami, 1784 strani

Vsebina: Izseljenec; Yuma Aetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta;

Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

4. decembra: Lafayette v Havre Rex v Genoa

8. decembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

11. decembra: Roma v Genoa

15. decembra: Queen Mary v Cherbourg Europa v Bremen Conte di Savoia v Genoa

22. decembra: Aquitania v Cherbourg

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

Pišite nam za cene voznih listov, rezervacijo kabin in pojasnila na potovanja.

23. decembra: Aquitania v Cherbourg
23. decembra: Saturnia v Tret
26. decembra: Normandie v Havre